

Suositus tietoliikenneyhteysien sijoittamisesta yksityisteiden varsille

Suosituksen taustaa

Viestintämarkkinalainsäädäntö sekä maankäyttö- ja rakennuslaki oikeuttavat sijoittamaan yhdyskuntateknisiksi laitteiksi katsottavia tietoliikennekaapeleita toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle. Ensisijaisesti tämä tapahtuu sopimusperusteisesti. Jos sijoittamisesta ei päästä sopimukseen, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi antaa verkonhaltijalle päätöksellään sijoitusoikeuden.

Lähtökohtana on, että tietoliikenneyhteysiedet pyritään sijoittamaan yhteiskunnan, verkonhaltijoiden ja käyttäjien kannalta tarkoituksenmukaisimmalla ja tehokkaimmalla tavalla. Käytännössä tämä tarkoittaa usein kaapeleiden sijoittamista teiden varsille. Sijoittamalla pylväät, johdot, maakaapelit ja muut laitteet teiden varteen pyritään säästämään erityisesti muuhun käyttöön soveltuvaa maata.

Tehokkaan maankäytön lisäksi kaapeleiden sijoittaminen teiden varsille edistää teiden varrella olevien kiinteistöjen mahdollisuuksia saada laadukkaita viestintäyhteyksiä. Useimmiten yksityisteiden varsille sijoitetut kaapelit palvelevat ja hyödyttävät tien osakaskiinteistöjä.

Menettely on tehokasta myös verkkojen rakentamisen ja huoltotöiden kannalta. Esimerkiksi myrskyvaurioiden minimoimiseksi uudet kaapelit sijoitetaan pääsääntöisesti maan alle.

Valtio on käynnistänyt laajakaistahankeen, jonka tavoitteena on edistää nopeiden yhteyksien saatavuutta erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Myös vesihuoltoverkkojen rakentamishankkeissa ja sähköjakelun laadun parantamiseen tähtäävissä hankkeissa verkkoja sijoitetaan enenevässä määrin maan alle. On näin ollen odotettavissa, että erilaisten maanalaisten verkkojen sijoittaminen yksityisteidenkin varsille lisääntyy.

Tämä suositus koskee uusien tietoliikenneyhteysien sijoittamista yksityisteiden varteen sekä soveltuvien osien olemassa olevien tietoliikenneyhteysien siirtämistä. Suosituksessa tienpitäjällä tarkoitetaan tiekuntaa, tai mikäli sellaista ei ole, kiinteistön omistajaa.

Sijoittamisesta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaaminen

Tietoliikennekaapeliin sijoittamisessa on kiinnitettävää huomiota siihen, että kiinteistöille ja tienpidolle ei aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Kiinteistön omistajalla tai haltijalla on lain mukaan oikeus saada korvaus sijoittamisesta aiheutuvasta todellisesta haitasta ja vahingosta. Käytännössä tämä tarkoittaa useimmiten sitä, että kaapelin sijoittava taho korjaa sijoittamisesta aiheutuneet jäljet siten, että alue saatetaan vähintään yhtä hyvään kuntoon, kuin mitä se oli ennen kaapelin sijoittamista.

Kiinteistön omistajalla tai tiekunnalla ei ole oikeutta vaatia vuokraa tai muuta käyttökorvausta kaapelin sijoittamisesta.

Verkonhaltija vastaa kaapelin sijoittamisen työnaikaisesta liikenteen ohjauksesta ja työmaan turvallisuudesta sekä kolmannelle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvista suorista vahingoista.

Verkolle mahdollisesti aiheutuvat vahingot

Kaivutöiden tekijällä on velvollisuus ennen työhön ryhtymistä selvittää, sijaitseeko alueella kaapeleita.

Verkonhaltijan velvollisuus on toimittaa sijaintitieto kaivajalle maksutta antamalla kaapeliin sijaintikartan ja kaivuohjeet, tarvittaessa kaapelin sijainti paikannetaan maastossa tapahtuvalla näytöllä. Verkonhaltija vastaa antamansa sijaintitiedon oikeellisuudesta. Kiinteistön omistaja, tiekunta tai muu kaivutyöstä vastaava taho ei ole korvausvelvollinen, jos se on täyttänyt selonottovelvollisuutensa, eikä kaapeli sijaitse sijaintidokumentin tai sijaintiselvityksen mukaisessa paikassa.

Tienpitäjä ei vastaa vahingoista, jotka ovat aiheutuneet tiealueeseen kohdistuvista tavanomaisista kunnossapitotöistä, jotka eivät edellytä varsinaista kaivamista, maansiirtoa tai vastaavaa työtä. Tienpitäjä ei näin ollen vastaa maakaapelille mahdollisesti aiheutuneista vahingoista, jotka aiheutuvat maanpinnalla tai välittömästi maanpinnan läheisyydessä tapahtuvista toimenpiteistä kuten niitto, auraus, höyläys, vesakon raivaus ja aurausviittojen tavanomainen asentaminen.

Tietoliikenneyhteyksien siirtäminen

Tietoliikennekaapelin sijoittaminen on pääsääntöisesti pysyvää. Perusteltu syy, kuten tien rakenteen tai linjauksen parantaminen voi edellyttää kaapeleiden siirtämistä. Tienparannustoimet pyritään kuitenkin tekemään siten, ettei kaapeleita tarvitse siirtää.

Tietoliikenneyhteyksien siirtäminen on teleteknistä asiantuntemusta vaativa toimenpide. Niinpä kaapeleiden ja laitteiden siirtämisen ja suojaamisen tekee tai teettää aina verkonhaltija.

Perusteltu syy siirrolle ja siirtoajankohta on ilmoitettava verkonhaltijalle mahdollisimman aikaisin jo suunnitteluvaiheessa. Tarkka ajankohta tulee ilmoittaa 3-6 kk ennen siirtoajankohtaa.

Pylväiden, johtojen ja kaapeleiden siirtotilanteessa kustannukset neuvotellaan tapauskohtaisesti ottamalla huomioon alkuperäiset sijoitussopimukset ja siirrosta osapuolille tulevat hyödyt. Lähtökohtana on, että siirtoaloitteen tekijä vastaa siirrosta aiheutuvista kustannuksista.

Tiealueen ulkopuolelle sijoitettujen tietoliikenneyhteyksien siirtämisen tienpitosyistä- esimerkiksi tien leventäminen tai siirtäminen - korvaa tienpitäjä.

Tiealueelle sijoitettujen tietoliikenneyhteyksien siirtämisen tienpitosyistä - esimerkiksi tien siirtäminen tai leventäminen, uuden ojan kaivaminen, uuden rummun tekeminen - aiheutuvat siirrot maksaa tienpitäjä 10 vuoden ajan kaapelin sijoittamisesta. Tämän jälkeen perustellusta syystä johtuvasta siirtämisestä vastaa verkonhaltija. Jos tienpitäjä on yksilöinyt siirrettävät yhteydet, arvioinut siirtoajankohdan ja ilmoittanut perustellun syyn siirrolle jo sopimuksessa, vastaa verkonhaltija siirtämisestä jo ennen 10 vuoden määräajan täyttymistä. Jos siirrolle ilmoitettu syy poistuu, sovelletaan tämän suosituksen periaatteita yhteyksien siirtämisestä.

Mikäli jo aiemmin sijoitetun tietoliikenneyhteyden siirtokustannusten jaosta ei ole sovittu, suositellaan sovellettavan tämän suosituksen periaatteita.

Tien käyttäminen

Useimmissa tapauksissa yksityistien varressa kulkevat tietoliikenneyhteydet palvelevat tien osakaskiinteistöjä. Yhteyksien huoltoliikenne on useimmiten vähäistä. Näin ollen katsotaan kyseisen huoltoliikenteen kuuluvan kiinteistöjen aiheuttamaan liikenteeseen ja siten sisältyvän kiinteistöjen tiemaksuihin.

Tietoliikenneyhteysien isompien parannus- tai rakentamishankkeiden aiheuttamasta liikenteestä sovitaan tienpitäjän kanssa tapauskohtaisesti.

Suosittelava menettely tietoliikenneyhteysien sijoittamisessa

Verkonhaltijoiden suositellaan yhdessä tiekuntien ja kiinteistönomistajien kanssa etsivän ja löytävän sekä tienpidon että verkon rakentamisen ja ylläpidon kannalta kestäviä ratkaisuja.

Pääperiaatteiksi suositellaan seuraavaa;

1. Tietoliikenneyhteyden sijoittamisesta sovitaan tiekunnan tai kiinteistönomistajan kanssa kirjallisesti.
2. Tarkoituksenmukaisen tienpidon kannalta tiekunnan osakkaina olevien kiinteistöjen omistajia suositellaan antamaan tiealueelle sijoitettavien tietoliikenneyhteysien sijoittamisesta sopimisen tiekunnan vastattavaksi ja hoidettavaksi. Tämä periaatepäätös suositellaan tehtäväksi tiekunnan kokouksessa. Tiealueen ulkopuolella toimittaessa verkonhaltija tekee sopimuksen aina kyseisten kiinteistönomistajien kanssa.
3. Verkkojen suunnitteluvaiheessa otetaan yhteys tienpitäjään. Tiekunnan virallinen yhteystieto löytyy maanmittaustoimiston yksityistierekisteristä. Yhteystietoa voi tiedustella myös maanomistajilta, kunnasta tai valtionapuun oikeutettujen teiden osalta ELY-keskuksesta.
4. Maakaapelien sijoittamisessa tiealueelle - ensisijaisesti sivuojan ulkoluiskaan - pyritään sopimusperusteiseen ratkaisuun verkonhaltijan ja tienpitäjän kanssa.
5. Varmistetaan tiealueen rajat, mahdolliset tien erityisrakenteet sekä tiedossa olevat tien parantamissuunnitelmat. Pidetään tarvittaessa maastokatselmus.
6. Maakaapelit sijoitetaan siten, että ne eivät aiheuta haittaa normaalille tienpidolle. Tämä varmistetaan sijoittamalla kaapelit kussakin tapauksessa tarkoituksenmukaisimpaan sijaintipaikkaan ja riittävän syvälle. Tien pituussuuntainen kaapeli asennetaan yleensä noin 0,7 m syvyyteen. Rummut kierretään pääsääntöisesti ulkokautta tarvittaessa suojaputkia käyttäen.
7. Mahdolliset pylvää sijoitetaan ojien kunnostuksen sekä niiton ja raivauksen helpottamiseksi tiealueen reunaan.
8. Ilmajohtojen tienylitykset minimoidaan ja vapaa alikulkukorkeus pidetään riittävänä, sorastuksen ja hiekoituksen takia mahdollisuuksien mukaan 6,5 m.
9. Pyritään yhteisrakentamiseen kaivutöiden minimoimiseksi. Maakaapelit, kuten sähkö- ja telekaapelit ja muut maanalaiset rakenteet, kuten vesijohtoverkot pyritään sijoittamaan

samaan kaivantoon. Kaivutyön yhteydessä sijoitetaan tarvittaessa asennusputkia tulevia tarpeita varten.

10. Pylväiden määrä minimoidaan sijoittamalla puhelin- ja sähköjohdot mahdollisuuksien mukaan samoihin pylväisiin.
11. Kaapelin sijoittamisen jälkeen verkonhaltija toimittaa tiekunnalle kaapelin sijaintitiedon esimerkiksi karttakopiona.

Tämän suosituksen liitteenä on malli sopimuksesta tietoliikenneyhteyden sijoittamisesta.

Helsinki 16.12.2010

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry

Suomen Tieyhdistys ry